

Arbeidsmiddelen keuren: uitbesteden of zelf doen?

VA-keur kan in beide gevallen van pas komen

Personeel, bedrijfseigenaren, producenten... iedereen heeft baat bij goed werkende en veilige machines en andere arbeidsmiddelen. Om daarvoor te zorgen, is het professioneel keuren van het materieel heel belangrijk en zelfs wettelijk verplicht. Je staat dan al snel voor de vraag: uitbesteden of zelf doen? In beide gevallen kan VA-keur een rol spelen.

Auteur: Michiel G.J. Smit

Allereerst even de wet (zie ook de kadertekst). Het Arbobesluit (artikel 7.4a) verplicht het periodiek keuren ('en zo nodig beproeven') van arbeidsmiddelen die, kort gezegd, slijten en gevaar kunnen opleveren. En er moet extra gekeurd worden als materieel serieus beschadigd is geraakt. Dit alles moet gedaan worden door een 'deskundige natuurlijke persoon, rechtspersoon of instelling'. Van al die keuringen moeten bovendien schriftelijke bewijsstukken getoond kunnen worden bij een inspectie.

Meer dan een wettelijke verplichting

Dat klinkt best streng allemaal. Terecht natuurlijk, want veilige en goed werkende apparaten zijn gewoon ontzettend belangrijk. Maar die verplichting zou al snel alle aandacht naar zich toe trekken en andere overwegingen onbesproken laten. En dat is jammer, want er valt meer te halen uit professioneel keuren dan voldoen aan de wet. Bovendien: er zijn mazen in de wet. Bij het huren van machines bijvoorbeeld. En ook solo werkende zzp'ers hoeven niet aan deze Arbo-bepalingen te voldoen. Toch gebruiken

ook zzp'ers vaak VA-keur, dus er moeten andere voordelen zijn. Welke?

Keuren is een vak

Ten eerste: keuren is een vak. Een keurmerk is er speciaal voor opgericht om professioneel te keuren, dus dat geeft de grootste kans op veilige en goed werkende apparaten en gereedschappen. Ofwel: je materieel is in goede handen. Het personeel kan veilig werken. Ten tweede: door de keuring te laten doen door een bedrijf met VA-keur, vervalt ook de eigen verantwoordelijkheid op dit gebied bij eventuele schadeclaims op dit terrein. Dat maakt de bedrijfsvoering stabiel.

Ten derde: keuren uitbesteden kan financieel voordeel opleveren. Of dat zo is, hangt natuurlijk wel af van de specifieke situatie in een bedrijf. Als er gewerkt wordt met keuringsplichtige apparaten, zal er sowieso iets op bedacht moeten worden. Je kunt bijvoorbeeld een bedrijf inschakelen dat met VA-keur werkt. Dat kost geld, maar het zelf organiseren van

deskundigheid en transport ook. Het verkleint bovendien de kans op het stilvallen van machines. En machines die stilvallen, zijn – zeker als dat onverwacht is – risicovol en verstoren de bedrijfsvoering. Het kan bovendien financieel gunstig uitpakken als de keuring wordt gecombineerd met aanverwante zaken die in het Arbobesluit worden geregeld. Denk aan de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) die eveneens voor elk bedrijf verplicht is.

Meerdere perspectieven meenemen

Voor iedereen die iets te keuren heeft, is het kortom goed om verder te kijken dan wat wettelijk verplicht is. Neem meerdere perspectieven mee in de overwegingen en kijk naar de specifieke situatie van het bedrijf. En maak pas dan de keuze: uitbesteden of in eigen huis organiseren. Als je de keuringen gaat uitbesteden, kun je een bedrijf inschakelen dat met VA-keur werkt. Je kunt er dan overigens ook voor kiezen om het materieel op locatie te laten keuren, bijvoorbeeld als transport van het materieel lastig is te organiseren.

Zelf VA-keurbedrijf worden

Als je kiest voor 'zelf doen', kan VA-keur ook uitkomst bieden, maar dan door zelf een VA-certificaat te behalen en een officieel VA-keurbedrijf te worden. Overigens hebben ook sommige gemeenten, zoals Apeldoorn, Groningen en Rotterdam, een VA-keuringsbevoegdheid. Om die bevoegdheid te krijgen, gelden er enkele voorwaarden. Zo moet je aangesloten zijn bij brancheorganisatie Fedecom, die het keurmerk in eigendom en beheer heeft. Toepassen van de keuringsstandaarden in het eigen bedrijf is ook een vereiste. Daarnaast moet je minimaal één personeelslid op laten leiden tot keurmeester. En het certificeringsproces wordt bijgehouden in een digitaal handboek. Aan het eind wordt door een onafhankelijke instelling getoetst of het certificaat verstrekt kan worden. Een pittige procedure dus, maar noodzakelijk om er zeker van te zijn dat een VA-keurbedrijf ook echt de kwaliteit levert die het keurmerk waarborgt.

Uitbesteden

Voor de meeste bedrijven is het periodiek (laten) keuren van de eigen bedrijfsmiddelen geen primaire taak; het is een afgeleide van andere werkprocessen. Het is daarom ook niet altijd vanzelfsprekend wie er binnen het bedrijf verantwoordelijk is voor dit aspect en wat je 'ermee moet'. Je wilt eigenlijk ontzorgd worden op dit punt. Dan is uitbesteden een logische keuze. Of je vindt het een goed principe om keuringen door een bedrijf op afstand te laten doen. Ook dan is uitbesteden beter dan zelf doen.

Om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen én om het werk goed en veilig te organiseren, is het goed om een bedrijf in te schakelen dat met VA-keur werkt. Maar het kan geen kwaad om ook zelf wat deskundigheid te ontwikkelen op dit terrein. Weten wat er te kiezen valt en wat de overwegingen daarbij zijn. Hopelijk helpt dit artikel daarbij.

Machines die stilvallen, zijn – zeker als dat onverwacht is – risicovol en verstoren de bedrijfsvoering

Wetten en kaders

Een keurmerk staat nooit op zichzelf. Het is ingebed in een stelsel van normen, regels en methodes. De belangrijkste geven we hier weer.

NEN 3140

Als het om elektrische apparaten gaat, is de Nederlandse norm NEN 3140, 'Bedrijfsvoering van elektrische installaties - Laagspanning', van toepassing. De norm bevat onder meer een tabel waarin staat hoe vaak een bepaald type apparaat gekeurd moet worden. De periodieke keuringstermijn kan variëren van één tot vijf jaar.

VCA

Het VA-keurmerk is gestoeld op de breed erkende VCA-systematiek. VCA staat voor: Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers (VCA). De checklist werkt als een soort norm.

ISO 27001

ISO 27001 is een internationale standaard voor informatiebeveiliging. Het digitale keurregistratiesysteem van VA-keur ISO 27001 gecertificeerd. Deze standaard wordt ook steeds belangrijker, want apparaten zijn steeds vaker *smart*, met bijbehorend dataverkeer.

CE-markering

Binnen de Europese Unie (plus Zwitserland, Liechtenstein, Noorwegen en IJsland) wordt de CE-markering gebruikt op een hele reeks producten, vaak zichtbaar met een sticker. Deze geeft aan dat het apparaat voldoet aan 'de Europese regelgeving'. Zonder CE-markering komt een machine niet door een keuring heen.

Werkbussen en de inrichting daarvan vallen niet onder VA-keur, maar een daar aanwezige acculader kan bijvoorbeeld wel gekeurd worden, foto: Michiel G.J. Smit

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!